

Damir Božinović
Dragan Nedović
Marko Erceg

SPORTSKE IGRE MLADIH – NAJMASOVNIJA SPORTSKA MANIFESTACIJA ZA DJECU I MLADE

1. UVOD

Kako kvalitetno organizirati i ispuniti slobodno vrijeme mladih jedan je od sve češćih pitanja koji se javlja u današnje vrijeme. Slobodno vrijeme mladih poprilično je neorganizirano područje na koje i sama država ima zanemariv utjecaj. Organizirana briga o slobodnom vremenu mladih ostaje na razini nevladinih organizacija i još uvijek rijetkih aktivnosti tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave s ciljem da se mladi usmjere na pravi put.

Sportske igre mladih, u svojih deset godina postojanja, daju značajan doprinos poboljšanju kvalitete života djece i mladih i njihovo usmjeravanje u smjeru sporta i zdravog života.

Osnovni cilj Sportskih igara mladih je uključivanje što većeg broja djece i mladeži osnovnoškolske i srednjoškolske dobi, kako bi za vrijeme ljeta što kvalitetnije proveli dodatnu količinu slobodnog vremena, bez obzira što možda i nisu uspješni u nekom sportu ili ne treniraju u nekom sportskom klubu. Na taj način im se želi pružiti mogućnost besplatnog uključivanja u organizirana sportska natjecanja i druge aktivnosti te omogućiti druženje sa svojim vršnjacima iz cijele zemlje kroz sudjelovanje u sportskim natjecanjima te u ostalim edukacijskim i zabavnim sadržajima koji se isprepliću s natjecanjima, a također afirmiraju osnovce i srednjoškolce u pozitivnom i kreativnom smislu.

Kao organizator najmasovnije sportske amaterske manifestacije u Hrvatskoj, Sportske igre mladih uključuju veliki broj djece i mladeži, također i iz razloga kako bi im se omogućio kontinuirani nastavak tjelesnog vježbanja i kad nisu uključeni u plan i program tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovno područja te posebno uključivanje one djece i mladeži koja nisu uključena u sportske i školske klubove.

Premda su zapravo amatersko natjecanje, nastoji se da organizacija natjecanja Igara i svih popratnih zbivanja bude na najvišoj profesionalnoj razini.

U ljeto 2005. godine oko 32 000 djece i mladih je sudjelovalo u programu Igara, što iznosi respektabilnih 5,33 % od ukupnog broja školske populacije u Hrvatskoj. Jedan od ciljeva organizacije Sportskih igara mladih je okupiti oko 10% od ukupnog

broja školske populacije u Hrvatskoj, što iznosi oko 60 000 djece i mladih, u naredne tri do četiri godine.

Procjenjuje se da danas u Hrvatskoj u sportsko-rekreacijskim aktivnostima sudjeluje 12% građana od čega 7% otpada na registrirane sportaše (M. Bartoluci, 1999.). Jasno se vidi da je to vrlo mali postotak populacije koja se bavi sportom s obzirom na potrebu tjelesnog vježbanja, a i na prosjek aktivnih sudionika u naprednim zemljama Europske Unije gdje ima oko 30% aktivnih. Stalna tendencija je uključivanje što većeg broja djece i mladeži u sportsko-rekreacijske aktivnosti. Također, mnoge europske zemlje ulažu milijune eura u razne sportske aktivnosti sličnog karaktera kako bi privukle što veći broj djece i mladih. Značajan uspjeh je okupiti oko 5 000 ili 10 000 djece u svom programu i to ulaganje se dugoročno jako isplati. Iz svega toga možemo vidjeti koliko je značajna brojka od 32 000 djece za društvo u cjelini u Hrvatskoj (Božinović, 2003.).

Tablica 1. Ukupan broj natjecatelja u programu Igara na sve tri razine natjecanja

NATJECATELJI NA ŽUPANIJSKIM NATJECANJIMA 2005. god.			NATJECATELJI NA REGIONALNIM NATJECANJU 2005. god.			NATJECATELJI NA ZAVRŠNOM NATJECANJU U SPLITU 2005. god.		
Županijsko natjecanje	Natjecatelji		Regionalno natjecanje	Natjecatelji		Završnica Split	Natjecatelji	
	Broj	%		Broj	%		Broj	%
Splitsko-dalmatinska	7.106	22,12%	Split	200	11,8%	I smjena	439	27,0%
Grad Zagreb	4.046	12,60%	Rijeka	202	11,9%	II smjena	343	21,1%
Koprivničko-križevačka	808	2,52%	Karlovac	50	3,0%	III smjena	443	27,2%
Zagrebačka	1.665	5,18%	Samobor	201	11,9%	IV smjena	403	24,8%
Zadarska	838	2,61%	Čakovec	325	19,2%			
Međimurska	1.457	4,54%	Koprivnica	163	9,6%			
Šibensko-kninska	919	2,86%	Bjelovar	78	4,6%			
Varaždinska	1.323	4,12%	Osijek	276	16,3%			
Dubrovačko-neretvanska	1.561	4,86%	Požega	198	11,7%			
Karlovačka	1.034	3,22%						
Virovitičko-podravska	530	1,65%						
Istarska	1.048	3,26%						
Osječko-baranjska	1.537	4,79%						
Požeško-slavonska	1.409	4,39%						
Brodsko-posavska	1.252	3,90%						
Krapinsko-zagorska	1.821	5,67%						

NATJECATELJI NA ŽUPANIJSKIM NATJECANJIMA 2005. god.			NATJECATELJI NA REGIONALNIM NATJECANJU 2005. god.			NATJECATELJI NA ZAVRŠNOM NATJECANJU U SPLITU 2005. god.		
Županijsko natjecanje	Natjecatelji		Regionalno natjecanje	Natjecatelji		Završnica Split	Natjecatelji	
	Broj	%		Broj	%		Broj	%
Primorsko-goranska	1.250	3,89%						
Vukovarsko-srijemska	743	2,31%						
Sisačko-moslavačka	466	1,45%						
Bjelovarsko-bilogorska	845	2,63%						
Ličko-senjska	462	1,44%						
UKUPNO	32.120	100,00%	UKUPNO	1.693	100,0%	UKUPNO	1.628	100,0%

Tablica 2. Ukupan broj sudionika po sportovima

NATJECATELJI PO SPORTOVIMA 2005. god.							
Struktura/sport	Ukupno	%	Muški %	Ženske %	1987. i mlađi %	1990. i mlađi %	1994. i mlađi %
Mali nogomet	18.241	56,79%	100,00%	/	38,30%	46,62%	15,08%
Rukomet	4.967	15,5%	61,69%	38,31%	31,18%	50,85%	17,97%
Odbojka	2.980	9,3%	27,11%	72,89%	51,41%	48,59%	/
Ulična košarka	1.504	4,7%	80,22%	19,78%	47,38%	52,62%	/
Tenis	401	1,2%	74,82%	25,18%	24,82%	52,45%	22,73%
Stolni tenis	855	2,7%	78,65%	21,35%	26,10%	48,44%	25,46%
Odbojka na pijesku	1.109	3,5%	54,43%	45,57%	44,30%	55,70%	/
Šah	514	1,6%	77,04%	22,96%	18,85%	54,37%	26,78%
Vaterpolo	421	1,3%	100,00%	/	/	100,00%	/
Badminton	410	1,3%	39,72%	60,28%	29,79%	70,21%	/
Graničar	718	2,2%	50,00%	50,00%	/	100,00%	/
UKUPNO	32.120	100,0%	81,67%	18,33%	36,78%	48,25%	14,97%

2. ORGANIZACIJA NATJECANJA

Županijska natjecanja su počela odmah nakon završetka školske godine po županijama. Završnica Igara održala se u Splitu s najuspješnijim predstavnicima iz svih županija gdje se okupilo oko 2 000 sudionika iz tridesetak mjesta i gradova.

Natjecanje je besplatno i potpuno otvoreno za prijave svih slobodno formiranih ekipa i pojedinca, a odvijalo se u tri kategorije: učenici osnovnih škola od 1. do 5. razreda, 6. do 8. razreda i učenici srednjih škola. Natjecateljski sportovi su: mali nogomet, rukomet, ulična košarka, odbojka, odbojka na pijesku, tenis, stolni tenis, šah, vaterpolo, badminton i graničar. Nakon završetka županijskog natjecanja koje traje mjesec dana, pobjednici odlaze na regionalno natjecanje u koje su uključene po tri županije u svakoj regiji. Pobjednici regionalnog natjecanja odlaze na završno natjecanje u Split tijekom kolovoza; u četiri smjene po četiri dana, po preko 400 djece po smjeni.

Prijevoz, smještaj i hrana su besplatno osigurani za sve sudionike završnice kao veliki dodatni motiv za što većim uključenjem djece i mladeži u program Igara. Igre se odvijaju pod geslom “Živimo život bez droge jer droga uzima život” te se edukacijskim sadržajima i porukama djeca i mladež upoznaju o svim mogućim negativnim čimbenicima današnjice koji se na izrazit način reflektiraju na njihovoj populaciji.

3. ZAKLJUČAK

Svjetski činjenice da bavljenje mladih sportom i sportskom rekreacijom ne utječe samo na zdravlje i pravilan tjelesni razvoj nego i na intelektualni, estetski i moralni odgoj cjelokupnog društva, to je još odgovornija zadaća koja sve više obvezuje da se djeci i mladeži omogućiti što više kvalitetnih dodatnih programa sportskog i sportsko-rekreacijskog karaktera kako bi im se pružila prilika za tjelesno vježbanje te ih se “sklonilo” s ulice gdje su suočeni s mnogim opasnostima, a jedan od tih programa su Sportske igre mladih.

Zadovoljstvo djece i mladih, kao i zadovoljstvo njihovih obitelji zbog smislenog i zdravog načina provođenja slobodnog vremena, te uz prenošenje važnih informacija na ciljanu grupu populacije, a koje su vezane uz akciju “Živimo život bez droge jer droga uzima život”, jasan je pokazatelj da ovakvih ili sličnih programa, radi što kvalitetnijeg osmišljavanja i organiziranja slobodnog vremena djece i mladih u Republici Hrvatskoj, treba biti što više (Božinović, 2003.).

Svi mladi imaju pravo na igru, druženje i natjecanje, a ostvarivanjem tog prava Sportske igre mladih kao organizacija promiče upravo ono što su stari Latini saželi u izreci “Zdrav duh u zdravom tijelu”. Idejom “Sportskih igara mladih” stvara se koristan kvalitetan društveni sadržaj u razdoblju u kojem djeca i mladih imaju puno slobodnog vremena, ali su često prepuštena sama sebi što često dovodi do negativnih posljedica.

4. LITERATURA

1. Bartoluci M. (1999.). *Ekonomski aspekti sporta i turizma*. UNESCO, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Fakultet za fizičku kulturu. Zagreb. str.10.
2. Božinović D. (2003.). *Sportske igre mladih–nacionalna sportsko-rekreacijska manifestacija za učenike osnovnih i srednjih škola*. Zbornik radova 12. ljetne škole pedagoga fizičke kulture Republike Hrvatske, Rovinj, str. 198-201.
3. Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži (2002.). *Nacionalni program djelovanja za mlade*. Zagreb.